

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicat)

Adresa nr. 18892/2023 din data de 28.10.2023

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

Bp...526.../30.10.2023...

Biroul permanent al Senatului

L...602.../30.10.2023...

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 4707 din 26.09.2023, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru completarea art. 192 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (b526/20.09.2023)*, în vederea avizării, vă comunicăm că această solicitare a fost analizată în ședința din data de 24.10.2023 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la avizul solicitat, Comisia a reținut că propunerea legislativă înaintată nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009 și Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014), astfel că nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

În ceea ce privește exprimarea unui punct de vedere, Comisia a constatat următoarele:

În primul rând, propunerea pentru completarea art. 192 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, conține o neconcordanță sub aspectul tehnicii legislative pentru elaborarea actelor normative.

Astfel, adresa nr. 4707 din 26.09.2023 transmisă Consiliului face referire la completarea art. 192 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, în timp ce expunerea de motive și adresa către Biroul permanent al Camerei deputaților se referă la modificarea acestui articol.

Cu toate acestea, față de faptul că inițiatorii vizează introducerea la art. 192 din Codul penal a unui nou alineat (2), s-a apreciat că este vorba despre o procedură de completare a actului normativ, în sensul art. 60 din Legea nr. 24/2000, și nu despre o modificare.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicat)

În plus, având în vedere caracterul special și derogatoriu pe care îl are propunerea legislativă raportat la alin. (2), este necesară introducerea noului alineat după alin. (2), urmând a fi aplicate elementele de tehnică legislativă specifice completării cu privire la numerotare, respectiv alin. (2¹).

În al doilea rând, față de propunerea formulată se impun următoarele precizări din perspectiva reglementării actuale a infracțiunii de *ucidere din culpă* prevăzută de art. 192 din Codul penal, precum și a reglementării anterioare, respectiv art. 178 din Codul penal din 1968 republicat, în vigoare până la data de 1 februarie 2014.

Astfel, în ceea ce privește infracțiunea de *ucidere din culpă* în reglementarea Codului penal din 1968, săvârșită cu ocazia conducerii pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge ori o concentrație ce depășește 0,40 g/l alcool pur în aerul expirat, până în anul 2007 nu a existat un punct de vedere unitar cu privire la încadrarea juridică a acestei fapte.

În acest sens, unele instanțe considerau că faptele menționate constituie două infracțiuni distincte aflate în concurs real, respectiv, atât infracțiunea de *ucidere din culpă* prevăzută la art. 178 alin. (3) din Codul penal, cât și în infracțiunea de *conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care are în sânge o îmbibație alcoolică ce depășește limita legală sau care se află în stare de ebrietate*, prevăzută la art. 87 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Alte instanțe, dimpotrivă, apreciau că în astfel de cazuri faptele constituie o singură infracțiune, complexă, prevăzută la art. 178 alin. (3) din Codul penal, care o absoarbe pe cea prevăzută la art. 87 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile unite, prin Decizia nr. I din 15 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 81 din 1 februarie 2008, a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a decis următoarele:

”1. Stabilesc că faptele de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai de către o persoană având în sânge o îmbibație alcoolică ce depășește limita legală și de ucidere din culpă cu această ocazie a unei persoane constituie o singură infracțiune, complexă, de ucidere din culpă, prevăzută la art. 178 alin. 3 teza I din Codul penal, în care este absorbită infracțiunea prevăzută la art. 87 alin. 1 din

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. Uciderea unei persoane în aceleași împrejurări, comisă de către un conducător auto având o îmbibație alcoolică sub limita legală, dar care se află în stare de ebrietate constatată clinic sau prin orice alt mijloc de probă, constituie infracțiunea unică de ucidere din culpă, prevăzută de art. 178 alin. 3 teza a II-a din Codul penal.

3. Uciderea unei persoane în aceleași împrejurări, comisă de către un conducător auto având o îmbibație alcoolică sub limita legală, dar căruia nu i s-a stabilit prin alt mijloc de probă starea de ebrietate, constituie infracțiunea unică de ucidere din culpă, prevăzută de art. 178 alin. 2 din Codul penal.

În Codul penal în vigoare, legiuitorul s-a îndepărtat de la soluția stabilită de Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr. I din 15 ianuarie 2007 și a optat pentru varianta concursului de infracțiuni, considerându-se că o infracțiune din culpă nu poate absorbi o infracțiune comisă cu intenție.

Astfel, art. 192 alin (2) din actualul cod are natura juridică a unei norme incomplete, norma completatoare constând fie în dispoziții din legislația primară, fie în norme stipulate în legislația secundară, în care sunt stabilite reguli pentru exercitarea profesiei, meseriei sau activității în funcție de care să se evalueze culpa profesională. Pe de altă parte, în ipoteza în care încălcarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică regulile privind concursul de infracțiuni. De pildă, pentru fapta de ucidere din culpă săvârșită în condițiile de la art. 336 din Codul penal, respectiv de către conducătorul unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere, având în sânge o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge sau care se află sub influența unor substanțe psihoactive, legiuitorul a reținut concursul ideal între *uciderea din culpă* prevăzută de art. 192 alin. (2) din Codul penal și *conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe* prevăzută de art. 336 din Codul penal.

Față de precizările anterioare, Comisia a apreciat că propunerea formulată nu a avut în vedere rațiunea care a stat la baza reglementării din actualul Cod penal, respectiv faptul că o infracțiune din culpă nu poate absorbi o infracțiune comisă cu intenție, iar pentru a păstra unitatea în raționamentul legiuitorului ar trebui prevăzută expres, în cuprinsul noului alineat ce va fi introdus, aplicarea instituției concursului de infracțiuni.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicat)

În plus, propunerea formulată se limitează la infracțiunea de ucidere din culpă în formă simplă, prevăzută de art. 192 alin. (1) din Codul penal (*uciderea din culpă a unei persoane*), fără a face referire la varianta agravată a infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 alin. (3) din Codul penal (*moartea a două sau mai multe persoane*).

Prin urmare, pentru a se asigura o coerență legislativă, ar trebui propusă modificarea alineatului (3), astfel încât acesta să facă trimitere și la alineatul nou care va fi introdus.

În al treilea rând, propunerea formulată sub aspectul limitelor de pedeapsă, respectiv un minim de 3 ani de închisoare și un maxim de 10 ani, trebuie raportată la conținutul actual al infracțiunii de *ucidere din culpă* prevăzută de art. 192 alin. (2) din Codul penal. Acesta stabilește închisoarea de la 2 la 7 ani pentru urmarea imediată a morții unei persoane, iar pentru urmarea imediată a morții a două sau mai multor persoane, majorarea cu jumătate a pedepsei de la alin. (2)¹.

Potrivit aceluiași alineat (2), *„Când încălcarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.”*

În conformitate cu art. 39 din Codul penal, care reglementează concursul de infracțiuni, când se stabilește pedeapsa cu închisoare pentru fiecare infracțiune, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite.

Pedepsele prevăzute pentru formele simple ale infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe prevăzută de art. 336 din Codul penal, sunt închisoarea de la 1 la 5 ani sau amenda, iar pentru forma agravată închisoarea de la 2 la 7 ani.

Prin urmare, tratamentul sancționator aplicabil în prezent ca urmare a concursului de infracțiuni determină stabilirea unor pedepse în limite apropiate² de

¹ devenind astfel pedeapsa cu închisoare de la 3 ani la 10 ani și 6 și luni

² pentru ipoteza concursului între infracțiunea de la 192 alin. (2) din Codul penal și infracțiunea de la art. 336 alin. (1) din Codul penal sau 336 alin (2) din Codul penal dacă s-au stabilit numai pedepse cu închisoare², va exista un interval pentru aplicarea pedepsei principale cuprins între 2 ani și 4 luni și 8 ani și 8 luni;

- pentru ipoteza concursului între infracțiunea de la 192 alin. (3) din Codul penal și infracțiunea de la art. 336 alin. (1) din Codul penal sau 336 alin (2) din Codul penal dacă s-au stabilit numai pedepse cu închisoare², va exista un interval pentru aplicarea pedepsei principale cuprins între 3 ani și 4 luni și 12 ani și 2 luni;

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicat)

cele propuse de inițiatori, în cazul în care nu se va prevedea expres aplicarea instituției concursului de infracțiuni.

În consecință, pentru motivele de mai sus, s-a apreciat că propunerea legislativă nu poate fi adoptată în forma în care a fost transmisă de către inițiatori.

Cu deosebită considerație,

**Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii,
Judecătoarea Andreea Simona UZLĂU**

- pentru ipoteza concursului între infracțiunea de la 192 alin. (2) din Codul penal și infracțiunea de la art. 336 alin. (3) din Codul penal dacă s-au stabilit numai pedepse cu închisoare², va exista un interval pentru aplicarea pedepsei principale cuprins între 2 ani și 8 luni și 9 ani și 4 luni;

- pentru ipoteza concursului între infracțiunea de la 192 alin. (3) din Codul penal și infracțiunea de la art. 336 alin. (3) din Codul penal dacă s-au stabilit numai pedepse cu închisoare², va exista un interval pentru aplicarea pedepsei principale cuprins între 3 ani și 8 luni și 12 ani și 10 luni;

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011